

Russisk-europeisk laika

Nå skal vi skrive litt om historien til «kruttønna» bland laikarasene... Russisk-europeisk laika.

Når russiske jegere snakker om forskjellen på våre tre laikaraser, så sier de: Østsibirisk laika tenker før den handler...

Russisk-europeisk laika handler før den tenker...

Vestsibirisk laika er noe midt i mellom.

Den russisk-europeiske laikaen er den minste av de tre laikarasene. Den skal være kompakt, med kort sterk kropp og hodet skal være bredt med sterke kinn og de skal ha langt hår på kinnene (gaupe-look).. Hodet skal være like bredt som ØSL og like høyt som VSL.

Ørene skal være høyt stilt. Halen skal være hardt rullet over ryggen. Kragen skal være kraftig.

Rasens temperament er av den eksplosive sorten, og innad i rasen ser man oftere utpregede enmannshunder, sett i forhold til de andre laikarasene.

Det å ha to kullsøsken av samme kjønn som vokser opp sammen, kan i mange tilfeller bli et større problem med disse hundene kontra de andre laikarasene.

Allerede som valper, kan man tydelig se rivaliseringen innad i søskenflokken, og dette kan utvikle seg til et problem om flere av dem vokser opp sammen.

Det kan også gå bra selvfølgelig, men man ser oftere et problem med dette hos russisk-europeisk laika.

I standarden til den russisk-europeiske laikaen heter det seg at man satt sammen nært beslektede hunder i fra Arkhangelsk, Komi, Karelen (må ikke sammenblandes

med karelsk bjørnehund eller karelsk finsk laika), Votiaskaja og andre. Rasen vi har i dag er ikke bare et resultat av dette, men også resultatet av mye arbeid av kynologer og andre entusiaster. Utviklingen av REL startet i St. Petersburg og Moskva, og i begynnelsen var avlen basert på hunder jegere kjøpte i fra Komi, Arkhangelsk og andre områder,

I begynnelsen når man selekterte laikarasene, mens man enda ikke hadde skilt dem, ble samtlige hunder bedømt i samme ring. Derfor ble det brukt noen hunder som var avkom som var lik i type og var etter hunder i fra vestsibir, Leningrad (i dag St. Petersburg) og i fra Karelen (som var beslektet med KFL).

Som idealmodellen for den nye rasen REL, ble Ch. Putik 65/L (1,2, 3 premie ekorn og 3 premie and), som ble født i 1946 i en statlig kennel VNIO, som i dag heter VNIIOs og som lå i Moskvaområdet, der man beskrev av denne hunden som helt i henhold til den nye rasestandarden. Instituttet ble senere overført til Kirov.

Putik kom i fra en kombinasjon mellom Pitiuh-II (Hanty/vestlaika) som var hentet i fra områdene Ob, som ikke hadde det beste

Champion Putik 65/L f. 07. 07.1946

Eksteriøret og arbeidskvalitetene, og en svart og hvit hannhund som hete Muzgar, som ble eksportert fra Komirepublikken, og han hadde prima eksteriør og arbeidskvaliteter. Fra dette kullet kom det mange gode jakthunder, og kombinasjonen ble ansett som en suksess.

Noen andre hunder fra dette kullet Pomka 76/L (2 og 3 premie ekorn) og Pur 64/L, som var like eksteriørt sett med Putik, og hadde de samme gode arbeidskvalitetene.

Champion Ayan

Pomka 76/L

Pete (svart/hvit) og Pulka (hvit) hadde lengre kropp og haler som var sigdformet. På utstilling fikk de resultatet som i dag tilsvarer Good, og arbeidskvalitetene er ikke kjent.

Kun Putik og Pulka ble senere brukt i avl, og de paret disse søsknene flere ganger og fikk minst 4 kull sammen.

Avkommene hadde utmerket eksteriør og jaktlige kvaliteter.

De mest kjente hundene fra denne kombinasjonen er Ch. Grinda I 94/L (2x2 og 4x3 premie ekorn og 3 premie skogsfugl), Ch. Kutik 111/L, Zor 93/L, Ch. Laga, Ch. Muk og Ch. Mologa 1025/LRE

Ch står for champion

Bokstaven L etter nummeret står for Laika (før rasene ble adskilt)

LRE står for Laika Russko Europeskaja (etter at russisk-europeisk ble en egen rase)

De gangene Putik ble brukt med andre tisper, så fikk man ikke de helt gode kvalitetene verken jaktlig eller eksteriørt. Putik og andre gode avlshanner ble også paret med vestlaikaer, da disse to rasene ikke hadde blitt separert enda. Derfor er det ikke bare Pituh-II som har gitt blod til rasen.

Pituh-II ga også avkom etter kombinasjoner med andre REL hanner, herav CH Ayan og CH Katyn, som senere ble brukt i avlsarbeidet med den vestsibirske laikaen.

På grunn av Putik sitt gode eksteriør og gode jaktlige kvaliteter, ble han brukt mye i avl på lik linje med hans avkom, og da spesielt en hannhund, Tuzik 78/L.

Disse hundene bidro sterkt til at man i Moskvaområdet raskt fikk et stort antall jaktlaikaer, som i all hovedsak var svarte og hvite og som stemmet over ens med typen man ønsket seg.

Nå begynte man å bruke disse hundene sammen med hundene av samme type som man hadde i Leningrad, der hannhunden Druzhok 103/L var mye brukt. Druzhok fikk aldri mer enn Good på utstilling, men han var en utmerket jakthund. Han var liten av vekst, hadde et litt for rundt hode, litt lang ryggrad og på utstillingene utgjorde han alltid baktroppen da hundene ble selektert ut av dommerne etter plassering.

Til tross for dette ble han brukt sammen med flere tisper, og avkommene etter disse kombinasjonene var alltid av høy kvalitet.

37 avkom ble ført inn i stamboken (VRKOS), noe som er et høyttall, og ingen andre hanner kom i nærheten av dette på den tiden. Ikke en gang Ch-hunder.

I Moskva ble Putik linjene brukt mest, mens i Leningrad ble linjer etter hunder i fra Karelen og Arkhangelsk benyttet.

I Leningrad fantes det allerede en stor populasjon av laikaer før

krigen, men det interessante er at det knapt fantes noen hunder som var svarte og hvite.

På utstillingen i Leningrad i 1940 ble det påmeldt 60 laikaer, og bare 3 av disse var svarte og hvite. Resten var røde, røde og grå eller grå i fargen.

Etter krigen fortsatte man i Leningrad arbeidet med de grå hundene, men etter hvert forsvant denne fargen.

Fremdeles kan gråfargen dukke opp i enkelte hunder den dag i dag, men det er ikke i.h.h.t. standarden lengre.

I Leningradlinjene var de viktigste hundene Bublik I og hans barnebarn Bublik II (Druzhok var også avkom etter Bublik I), hunder som ga godt eksteriør og jaktlige kvaliteter.

Disse hundene finner vi igjen i våre egne hunders stamtavler i dag.

Under utviklingen av Leningradhundene, benyttet man seg mye av innavl, noe som ga muligheten til å få den ønskede typen hund man ville ha, raskt. Senere ble den videre utviklingen av rasen basert på kombinasjoner i fra Moskva og Leningrad hundene og man hentet nå og da inn hunder i fra Arkhangelsk og Komiområdet for å kompensere for den kraftige innavlen.

Parallelt med denne prosessen dukket det opp nye grupperinger av REL som var avlshunder importert i fra Moskva og Leningrad, og blandet med lokale

laikaevarianter som var lik standarden. I begynnelsen av 60 tallet, var man klare med store grupperinger av REL, ikke bare i Moskva og Leningrad, men også i Kalinin, Kirov. Yaroslavl, Vologda, Novogorod og andre områder. Noen av disse hundene hadde et litt annet utseende. På den nasjonale utstillingen i 1972 kom de beste hundene fra Yaroslavl, Kalinin og Moskvaområdet.

Hunder fra Kirovområdet hadde meget god anatomi og de hadde vakre hoder, men de var små av vekst.

Hundene i fra Arkhangelsk og Volgoda hadde noen avvik i fra standarden, uten at dette var av en alt for negativ betydning.

I begynnelsen av 80 tallet dukket det opp mange hunder med uønskede egenskaper. Dette dreide seg om hunder som var for alt for store, for dårlig kinnparti, for sterk stopp i pannen, svak benbygning, dårlig pelskvalitet, lyse øyne og feil bitt.

Feil bitt hadde så langt vært noe man kun så hos den vestsibirske laikaen.

Dette var resultatet av et lite heldig trekk, når man endret standarden i 1966 der man endret minimumshøyden på hanner til 52 cm og for tispene til 50 cm. Tidligere var dette for hanner 50 cm og tisper 48 cm.

I den nye standarden ble svart med hvit eller hvit med svart favorisert. Alle andre farger (grå, grå med hvit, svart med grå og brun) ble klassifisert som feil men ikke diskvalifiserende.

Resultatet av forandringene var at eksperter som ikke var godt nok kvalifisert, kun oppmerksom på størrelse og svart farge, noe som gjorde

at andre viktige elementer i standarden ikke fikk så mye oppmerksomhet, og det ble vanskelig å skille en del grå hunder i fra den vestsibirske laikaen, p.g.a. bl.a. hodet. Dette gjaldt spesielt for hunder som kom i fra Leningradområdet. Små tisper med vakre hoder og perfekt anatomi fikk ikke den ønskede oppmerksomheten. Spesielt hvis de ikke var svarte i fargen.

Resultatet av avlen ble at det allerede på midten av 70 tallet dukket opp ekstremt store hannhunder, som kunne ha skulderhøyde på 60,61 og 63 cm. Men de fleste tispene holdt seg på 50-52cm og noen var enda mindre.

Problemet ble diskutert nøye i den Kynologiske foreningen i Sovjetunionen, og i desember -79, og det ble bestemt at man skulle gå tilbake til minimumsmålene i den gamle standarden (48cm for tisper og 50cm for hanner).

I andre stabiliserte raser som man har avlet i lang tid, for eksempel finsk spets, jämthund og karelsk bjørnehund, er forskjellene mindre på tisper og hanner enn hos laikarasene.

Man konkluderte med at hos naturhunder, så ville kjønnsforskjellen på hundene bli mye mer markant om man endrer for mye på høyden i

rasestandarden.

Rasen er populær i Russland fordi den er såpass liten og fordi den har så gode allsidige egenskaper hva jakt angår. I antall så er det den nest største rasen i de landene som tidligere utgjorde Sovjetunionen. Hundene har alltid vært brukt til jakt på bjørn, elg og det verdifulle pelsviltet, samt skogsfugl.

I Baltikum og Hviterussland benyttes rasen i all hovedsak for villsvinjakt, men i Russland er den brukt mer allsidig.

Den ligger fullt på høyde med de andre laikarasene jaktlig sett og mange jegere holder seg med både vestsibirsk og russisk-europeisk laika. Spesielt gjelder dette i Baltikum og Hviterussland, der man har en forkjærlighet for aggressivitet, og «kruttønna» sine tilegnede egenskaper med å handle først og tenke etterpå, kommer til sin fulle rett.

Med begrensede muligheter for storviltjakt i store deler av den europeiske delen av Russland, så gjør rasen seg bemerket på den jakten de aller fleste har tilgang på, og det er mår, ekorn, skogsfugl og andefugl. Rasen er en utmerket treskjeller med sin lave halsingsterskel.

P.g.a. innavlen så har det dukket opp bl.a. epilepsi som det største problemet hva helsen angår, og hos oss her i dag er dette nedarvet fra hunder i fra Leningradlinjene. En av disse hundene er importen

FIN14971/97 RKF0000006
Inta (Baykal – Inga) er en av disse hundene som ble importert og som dro med seg epilepsien. Senere kom et annet avkom etter Inga, riktig nok med ulik far, men epilepsien kan man med sikkerhet si at fulgte morsiden.

Når man senere har importert hunder, så har man unngått hunder i fra disse linjene og vi kan spore bakover og unngå dem.

Det var alle 3...

Da har vi tatt for oss samtlige av de tre laikarasene våre, og vi håper at kunnskapen rundt hundene og Deres historie har blitt bedre.

De er jakthunder, men det er like interessant å vite hvorfor hundene er som de er, og hva som er grunnen til at de er slik.

Vi vil med dette også rette en stor takk til Irina Viljas som har bidratt med å samle inn materiale og for å ha oversatt mye av dette til et språk som lar seg gjøre å skrive det ned.
